

V Bruseli 12. novembra 2025
(OR. en)

14905/25

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0299 (NLE)**

**SOC 727
EMPL 485
ECOFIN 1459**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Predmet: Kľúčové posolstvá Výboru pre sociálnu ochranu týkajúce sa vykonávania odporúčania Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie v členských štátoch EÚ
– schválenie

Delegáciám v prílohe zasielame kľúčové posolstvá Výboru pre sociálnu ochranu týkajúce sa vykonávania odporúčania Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie v členských štátoch EÚ, ktoré má Rada (EPSCO) schváliť na zasadnutí 1. decembra 2025.

Úplná správa o minimálnom príjme za rok 2025, ktorú spoločne vypracovali Výbor pre sociálnu ochranu a Európska komisia, a analýza jednotlivých krajín sa uvádzajú v dokumentoch 14905/25 ADD 1 a 14905/25 ADD 2.

Správa o minimálnom príjme za rok 2025

Prehľad vykonávania odporúčania Rady z roku 2023 o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie v členských štátoch EÚ

Spoločná správa, ktorú vypracovali Výbor pre sociálnu ochranu a Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie

Kľúčové posolstvá

- V dôsledku krízy spojenej so životnými nákladmi je veľkým problémom mnohých Európanov aj naďalej chudoba.** Podľa Eurobarometra z roku 2025 sa 84 % Európanov obáva, že príliš malému počtu ľudí v ich krajine sa darí vyhnúť chudobe¹. Chudoba brzdí ľudskú dôstojnosť. Riešenie chudoby nie je len etickým a sociálnym imperatívom. Podpora sociálnej súdržnosti je takisto nevyhnutná na zabezpečenie dôvery v politické inštitúcie a zvýšenie odolnosti našich spoločností. Je múdрым riešením aj z ekonomického hľadiska, pretože kvalifikovaná a dobre odborne pripravená pracovná sila posilňuje našu konkurencieschopnosť. Chudoba je okrem toho spojená s nákladmi. Napríklad sociálno-ekonomické znevýhodnenie detí stojí spoločnosti ročne sumu zodpovedajúcu 3,4 % HDP².
- Odporúčanie Rady z roku 2023 o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie predstavuje míľnik pri riešení chudoby a sociálneho vylúčenia v EÚ.** Členské štáty sa v tomto odporúčaní dohodli na spoločných kľúčových zložkách úspešných politík v oblasti minimálneho príjmu s cieľom spoločne prispieť k zníženiu chudoby v EÚ. Opätovne zdôraznili výhody prístupu aktívneho začleňovania, v ktorom sa spájajú podpora príjmu, inkluzívne politiky trhu práce a prístup k službám. S cieľom zabezpečiť dôstojný život vo všetkých fázach života si okrem toho stanovili spoločné ambície postupne dosiahnuť primeranú úroveň podpory príjmu do roku 2030. Mala by sa tým podporiť vzostupná sociálna konvergencia.

---

¹ Osobitný prieskum Eurobarometra 559, Investovanie do spravodlivosti, 2025.

² OECD, *The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries* (Hospodárske náklady sociálno-ekonomického znevýhodnenia detí v európskych krajinách OECD), 2022.

3. **Hoci niekoľko členských štátov začalo odporúčanie vykonávať a dosiahlo pokrok,** v niektorých prípadoch s podporou Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+), **v tejto fáze nie je žiadny zo systémov minimálneho príjmu členských štátov plne v súlade s ustanoveniami odporúčania.** Okrem toho, aj keď sa väčšina vnútroštátnych reforiem riadi usmerneniami zakotvenými v odporúčaní, v niektorých prípadoch sa členské štáty od zásad odporúčania odchyľujú.
4. **V odporúčaní sa stanovuje niekoľko prístupov na zabezpečenie primeranosti podpory príjmu, väčšina členských štátov však musí zintenzívniť úsilie o jej zlepšenie.** Jedným z prístupov načrtnutých v odporúčaní je odkaz na mieru rizika chudoby. V roku 2023 dosiahol disponibilný príjem slobodných osôb poberajúcich (aspoň) minimálny príjem v priemere 33,8 % mediánu disponibilného príjmu, zatiaľ čo miera rizika chudoby je 60 % mediánu disponibilného príjmu. V prípade párov s dvoma deťmi ide o 37,9 % mediánu disponibilného príjmu. Približne štvrtina členských štátov stále nemá jasnú metodiku na vymedzenie úrovne podpory príjmu a tretina členských štátov nepredpokladá žiadnu pravidelnú aktualizáciu ani indexáciu. Na zabezpečenie primeranosti je potrebné posilniť úsilie o zlepšenie metodiky a pravidelne ju indexovať alebo aktualizovať.
5. **Zásadný význam má aj zabezpečenie toho, aby osoby v núdzi mali nárok na dávky, keďže stále pretrvávajú medzery v pokrytí.** V roku 2023 nedostalo v EÚ v priemere 16,8 % chudobných obyvateľov v domácnostiach takmer bez zamestnania žiadnu sociálnu dávku. Hoci všetky členské štáty majú vo všeobecnosti transparentné kritériá oprávnenosti, navzájom sa líšia najmä z hľadiska pobytu, veku a zisťovania príjmu a aktív. To poukazuje na silnú a niekedy dokonca rastúcu rôznorodosť vo vymedzení pojmu obyvateľstvo v núdzi.

6. **Všetky členské štáty majú problém s vysokou mierou nevyužívania dávok minimálneho príjmu, čo znižuje účinnosť systémov minimálneho príjmu.** Vyčíslenie rozsahu nevyužívania je však náročné, keďže neexistuje jednotný overený prístup k jeho odhadu. Len veľmi málo členských štátov pravidelne posudzuje mieru nevyužívania. Odhady sa pohybujú od 20 % do 50 % v závislosti od členských štátov. Viaceré členské štáty vykonávajú opatrenia na riešenie rôznych príčin nevyužívania, najmä zjednodušením a digitalizáciou postupov podávania žiadostí, uľahčením prístupu k informáciám (online a offline), zberom údajov od rôznych orgánov do komplexného informačného systému a oslovovaním potenciálnych príjemcov. Tieto iniciatívy je však potrebné rozšíriť, aby sa problém nevyužívania riešil komplexnejšie.
7. **Členské štáty pokračujú v úsilí o podporu inkluzívnych trhov práce vrátane posilnenia úsilia o zabezpečenie kvalifikovanej a dobre odborne pripravenej pracovnej sily vzhľadom na klesajúci počet obyvateľov v produktívnom veku.** Boli navrhnuté reformy na posilnenie úlohy dávok minimálneho príjmu pri podpore príjemcov, aby sa zúčastňovali na opatreniach aktívnej politiky trhu práce (AFTP) a aktívne si hľadali prácu. Na tento účel niekoľko členských štátov rozšírilo aktivačné opatrenia a zároveň sprísnilo aktivačné kritériá. Mali by ich sprevádzať účinnejšie AFTP zamerané na príjemcov minimálneho príjmu, ktoré poskytujú personalizovanú podporu a udržateľné výsledky v oblasti zamestnanosti. Je dôležité, aby tvorcovia politik pochopili základné príčiny nečinnosti s cieľom prispôsobiť aktívne politiky trhu práce a riešiť výzvy, ktorým čelia osoby v zraniteľných situáciách. Je potrebné dôkladne monitorovať vplyv prísnejších aktivačných kritérií, aby sa zabezpečilo, že nepovedú k chudobe alebo sociálnemu vylúčeniu.

8. **Do systémov minimálneho príjmu vo všetkých členských štátoch boli začlenené finančné stimuly na podporu práce, aj napriek tomu však pretrvávajú nedostatky, pokiaľ ide o schopnosť systémov podporiť príjmy príjemcov pri nástupe do zamestnania.**

V niektorých krajinách zvýšenie pracovného času nie vždy vedie k zvýšeniu disponibilného príjmu. Okrem toho sú pre uľahčenie začlenenia do trhu práce kľúčové nefinančné faktory, ako je dostupnosť odbornej prípravy na pracovisku a kvalitné pracovné príležitosti. Úspešný prechod do zamestnania si vyžaduje postupné zrušenie nároku na dávky spolu s poskytovaním finančných aj nefinančných stimulov.

9. **Viacere členské štáty preukázali pevné odhodlanie uľahčiť prístup k podporným a základným službám.** Schválili sa mnohé reformy, no napriek tomu nemusia byť v niektorých krajinách určité služby pre príjemcov minimálneho príjmu ľahko dostupné, pretože im bránia prekážky súvisiace s prístupnosťou, cenovou dostupnosťou alebo nízkou prevádzkovou kapacitou. Značné nedostatky pretrvávajú v oblastiach, ako je prístup k starostlivosti o deti, zdravotnej starostlivosti, bývaní a internetovému pripojeniu. V mnohých členských štátoch okrem toho chýbajú normy kvality služieb.

10. **Plány sociálneho začlenenia sa zvyčajne vypracúvajú po vykonaní posúdenia individuálnych potrieb s cieľom poskytnúť vhodnú kombináciu sociálnych a aktivačných služieb súvisiacich s trhom práce.** Zatiaľ čo približne polovica členských štátov zaviedla osobitné plány sociálneho začlenenia pre príjemcov minimálneho príjmu, právne ustanovenia na to, aby sa tieto plány – v súlade s odporúčaním Rady – poskytli do troch mesiacov, má len šesť krajín. Skutočný dosah týchto plánov na príjemcov zostáva pomerne nízky.

11. **Silné systémy minimálneho príjmu si vyžadujú účinné, participatívne a komplexné procesy riadenia.** Vyžadujú si dostatočnú prevádzkovú kapacitu, spoluprácu a zapojenie zainteresovaných strán do rôznych krokov vykonávania politiky, ako aj stanovenie spoľahlivých mechanizmov monitorovania a hodnotenia. Koncepcia systémov minimálneho príjmu sa v jednotlivých členských štátoch líši v dôsledku národných tradícií. Spoľahlivé mechanizmy riadenia môžu pomôcť predchádzať fragmentácii, prekryvaniu a nedostatkom, čím sa zabezpečí účinné napĺňanie potrieb najzraniteľnejších osôb bez ohľadu na celkovú koncepciu systémov dávok.
12. **Vzhľadom na uvedené sa Výbor pre sociálnu ochranu (SPC) domnieva, že bude potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na riešenie nedostatkov zistených v prvej spoločnej správe Komisie a Výboru pre sociálnu ochranu (SPC) o vykonávaní odporúčania.** Prispieje sa tým k úsiliu odstraňovať chudobu a dosiahnuť cieľ EÚ znížiť do roku 2030 počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením aspoň o 15 miliónov. To zároveň pomôže zlepšiť odolnosť našich spoločností a konkurencieschopnosť našich hospodárstiev. S cieľom prispieť k tomuto úsiliu budú Komisia a SPC naďalej podporovať a monitorovať politiky členských štátov, a to najmä uverejnením novej správy v roku 2028, neustálym zlepšovaním rámca referenčného porovnávania pre minimálny príjem a uľahčovaním vzájomného učenia v rámci SPC a jeho pracovných skupín (ako je sieť minimálneho príjmu MINET). Okrem toho sa v nadchádzajúcej vôbec prvej stratégii EÚ na boj proti chudobe predložia konkrétne iniciatívy na podporu obnoveného záväzku bojovať proti chudobe v EÚ.
-